

Ιστορίες της Θείας Λένας από ένα ξεχασμένο ντουλαπάκι...

ΡΕΠΟΡΤΑΖ
ΑΝΤΙΓΟΝΗ ΚΑΡΑΛΗ

Η φωνή της συντρόφευε τα παιδιά και υπήρξε σήμα κατατεθέν. Η Θεία Λένα, μια θρυλική μορφή, γνωστή κυρίως για τις παιδικές ραδιοφωνικές εκπομπές της στο Εθνικό Ίδρυμα Ραδιοφωνίας, η πιο σημαντική παιδαγωγός στην Ελλάδα, που πρόσφερε στον τόπο τον πρώτο μόνιμο θεατρικό οργανισμό για παιδιά στην Αθήνα, το «Θέατρο του παιδιού», γράφοντας και ανεβάζοντας παραστάσεις από το 1933 έως το 1941, τιμάται από το Μουσείο Μπενάκη.

Το τελευταίο (σε συνεργασία με τον μη κερδοσκοπικό οργανισμό «Πρωτεύας») παρουσιάζει την έκθεση και το ντοκιμαντέρ «Αγαπημένη Θεία

γο της. Στο ντοκιμαντέρ αλλά και στην έκθεση παρουσιάζεται το άγνωστο υλικό που βρέθηκε στο σπίτι, αλλά και υλικό από το αρχείο της Αντιγόνης Μεταξά, το οποίο είχε οργανώσει η Λίδα Κροντηρά: ηχητικό υλικό, φιλμάρια, φωτογραφίες αλλά και τα βιβλία της.

Από το 1939 έως το 1966 χιλιάδες Ελληνόπουλα περίμεναν καθημερινά στο ραδιόφωνό τους να ακούσουν τα παραμύθια της από το ΕΙΡ (Ελληνικό Ίδρυμα Ραδιοφωνίας). Η «Ωρα του παιδιού» περιελάμβανε εκπομπές για όλες τις ηλικίες: «Η Θεία Λένα στα μικρά παιδιά», «Ελάτε να ταξιδέψουμε», «Η εφημεριδούλα της Θείας Λένας», «Τι μας λένε τα παιδιά», αλλά και εκπομπές με τα έπη του Ομήρου και αριστουργήματα της παγκόσμιας λογοτεχνίας για τα μεγαλύτερα παιδιά.

Από το 1963 έως το 1971 οι νεότερες γενιές άκουγαν την εκπομπή «Καλημέρα, παιδάκια» από το ραδιόφωνο της ΥΕΝΕΔ.

Η Αντιγόνη Μεταξά έγραψε πάνω από 50 βιβλία –ανάμεσά τους η γνωστή Εγκυκλοπαιδεία του παιδιού και η Μυθολογική Εγκυκλοπαιδεία–, πρωτοπαρουσίασε σειρά δίσκων βινυλίου με παραμύθια και τραγούδια, σε σκηνοθεσία του συζύγου της ραδιοσκηνοθέτη Κώστα Κροντηρά, και τις πρώτες τηλεοπτικές εκπομπές για παιδιά, «Συντροφιά με τη Θεία Λένα».

Το 1965 βραβεύθηκε από την Ακαδημία Αθηνών για το σύνολο του παιδαγωγικού έργου της. Εφυγε από τη ζωή το 1971, αφήνοντας πίσω της ένα τεράστιο έργο, που βασίζεται στην ιδέα ότι μπορεί κανείς να μαθαίνει στα παιδιά σημαντικά πράγματα για τη ζωή και συγχρόνως να τα ψυχαγωγεί. Ο Κώστας Κροντηράς ανέλαβε την επανεκτύπωση των βιβλίων της και η κόρη της Λίδα Κροντηρά συνέχισε το έργο της.

Στο ντοκιμαντέρ συμμετέχουν ακρο-



Η ΑΓΑΠΗΜΕΝΗ
Θεία Λένα με την εγγονή της, η οποία επιμελήθηκε την έκθεση, Μαρία Ηλιού. Από το 1939 έως το 1966 χιλιάδες Ελληνόπουλα περίμεναν καθημερινά στο ραδιόφωνό τους να ακούσουν τα παραμύθια της στην «Ωρα του παιδιού», ενώ από το 1963 έως το 1971 οι νεότερες γενιές άκουγαν την εκπομπή «Καλημέρα, παιδάκια» από το ραδιόφωνο της ΥΕΝΕΔ

Έκθεση με αρχαιακό υλικό και προβολή ντοκιμαντέρ για τη ζωή της μεγάλης παιδαγωγού Αντιγόνης Μεταξά στο Μουσείο Μπενάκη

Λένα. Η ζωή και το έργο της Αντιγόνης Μεταξά», στις δεκαετίες του '40, του '50 και του '60. Η φωτογραφική έκθεση εγκαινιάζεται την Πέμπτη στο Κεντρικό Κτίριο του Μουσείου Μπενάκη. Κατά τη διάρκεια της έκθεσης (20 Ιανουαρίου – 12 Μαρτίου 2017) το κοινό θα έχει την ευκαιρία να παρακολουθήσει σειρά καθημερινών προβολών του ντοκιμαντέρ στο αμφιθέατρο του ίδιου κτιρίου (Κουμπάρη 1). Το σενάριο, η σκηνοθεσία αλλά και η επιμέλεια της έκθεσης είναι της Μαρίας Ηλιού και ιστορικός σύμβουλος είναι ο Αλέξανδρος Κιτρορέφ.

Το σπίτι στη θάλασσα

Ενα χαμένο κλειδί και ένα κλειστό ντουλαπάκι, που έσπασε η εγγονή της Μαρίας Ηλιού το 2015 στο οικογενειακό σπίτι της Αντιγόνης Μεταξά στη θάλασσα της Κινέπτας, ήταν η αφορμή για να γίνουν αυτό το ντοκιμαντέρ και αυτή η έκθεση. Στο ντουλαπάκι βρέθηκαν χαμένες φωτογραφίες από τη ζωή και το έρ-

ατός των ραδιοφωνικών εκπομπών της Θείας Λένας σε διαφορετικές δεκαετίες. Μιλούν για τη ζωή και το έργο της ο ιστορικός της ραδιοφωνίας Γιώργος Χατζηδάκης, ο ποιητής Τίτος Πατρίκιος, ο κριτικός Κώστας Γεωργουσόπουλος, η σκηνοθέτις Κάρμεν Ρουγγέρη, ο δημοσιογράφος Νίκος Βατόπουλος, η παραγωγός ραδιοφωνικών εκπομπών του Τρίτου Προγράμματος Κάτια Καλλιτσουάκη, η αρχιτέκτων Ελένη

Σαλουβάρδου και η σκηνοθέτις Μαρία Ηλιού. Με αφορμή την έκθεση και το ντοκιμαντέρ επανεκδόθηκαν για πρώτη φορά, έπειτα από πολύ καιρό, δύο από τα πιο γνωστά βιβλία της Αντιγόνης Μεταξά: το «Άκουσέ με, Μαρία μου» (Εκδόσεις Πατάκης), για μικρότερα παιδιά, με παραμύθια με ιστορίες ζώων που φέρονται σαν άνθρωποι, και «Η ώρα του παιδιού», με παραμύθια από τις εκπομπές της (Εκδόσεις Παπαδόπουλος).